

diakónia

A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ DIAKÓNIAI IRODÁJÁNAK KÁRPÁT-MEDENCEI DIAKÓNIAI LAPJA

DIAKÓNIA 2021/3

DIAKÓNIA 2021/3

A Magyarországi Református Egyház Diakóniai Irodájának Kárpát-medencei diakóniai lapja

A lap a Kárpát-medencei református gyülekezetek gazdag szeretetszolgálatát kívánja felölelni.

Profilja: „Szeretet – Szolgálat – Szakmaiság”

Kiadó: Magyarországi Református Egyház
Diakóniai Iroda
1406 Budapest, Pf. 40.
www.diakonia.hu

Kiadásért felelős személy:
Bujdosó Balázs,
a Diakóniai Iroda mb. vezetője

A lap kereskedelmi forgalomba
nem hozható, szabadon terjeszthető,
sokszorozható.

A bibliai idézeteket a Magyar
Bibliatársulat 2014-es revideált
új fordítású Bibliából idézzük,
ahol másképp nem jelezzük.
(A Magyarországi Református Egyház
Kálvin János Kiadója, 2014)

A cikkekhez tartozó képeket
a szerzők bocsátották rendelkezésünkre.

Olvasószerkesztő,
rovatvezető munkatársak:
Dani László
gyülekezeti diakóniai referens
(MRE Diakóniai Iroda)

Dr. Gál Hanna Eszter
oxológia és sürgősségi orvostan
szakorvosjelölt

Dr. Haris Szilárd,
a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház
Diakóniai Központjának diakóniai lelkésze

Kovács István,
az Erdélyi Református Egyházkerület
missziói- és diakóniai ügyosztályának
előadó tanácsosa

Gálné Ács Mária Judit,
a Kismamaházért Alapítvány elnöke

Címlapfotó: unsplash.com

Lapterv, tipográfia:
Mikáczó Kamilla

A lap számai letölthetők innen:
<https://diakonia.hu/szolgalmi-teruletek/gyulekezeti-diakonia/>

DIAKÓNIAI
IRODA

3 | ADVENTI KÖSZÖNTŐ

Bujdosó Balázs

4 | IGEI ÜZENET | Áhítat

Kovács István

6 | AKADÁLYMENTESÍTÉS | Újonnan kell születetek

Haris Szilárd

7 | AKADÁLYMENTESÍTÉS | Elképzelt akadálymentesített gyülekezet

Gál Hanna, Gálné Ács Mária Judit

8 | DIAKÓNIAI SZÓTÁR | Szolgálat

Haris Szilárd

9 | DIAKÓNIA KÁRPÁTALJÁN | Szereteágazó diakónia Kárpátalján

Szolgáló szeretet

Marton Erzsébet

13 | LÁTOGATÁS | „Krisztusért és egyházáért”

Gyülekezet-látogatási segédlet

Tóth János

14 | LÁTOGATÁS | Debrecen Kistemplomi Református

Egyházközség beteglátogatói képzés

Hadházi Judit

16 | DIAKÓNIA KIRÁLYHÁGÓMELLÉKEN | Szeretetszolgálat

a 100 éves Királyhágómelléken

Vinczéné Pálfi Judit

18 | DIAKÓNIA ERDÉLYBEN | Szemelvények diakónusi

szolgálatomból

Varga István Lajos

20 | EGÉSZSÉGÜGY | Útikalauz a sürgősségi ellátáshoz

Schlick-Szabó Anna

22 | GYÜLEKEZETI DIAKÓNIA | Vigasztaló szavak postázása

Monoron

Hován Boglárka

24 | GYÜLEKEZETI DIAKÓNIA | A gyülekezeti diakónia

sokszínűsége

Juhászné Szabó Kata

26 | KRÍZISINTERVENCIÓ | Telefonos krízisintervenció

COVID-19 világjárvány idején

Révész Jánosné

Kedves Olvasó!

Nem tudom, hogy ki, hogyan érkezett az idei adventbe, azonban azt látom a szűkebb és a tágabb környezetemben is, hogy ezúttal nem pusztán az ünnepek előtti készülődés és rohanás nyomhatja rá bélyegét a mindennapokra, hanem továbbra is óvatossággal közlekedünk és végezzük tevékenységeinket, esetleges találkozóinkat a koronavírus-járvány miatt.

A feszült figyelem és óvatosság sok energiát felemészt, így nem csoda, ha fáradtan érkezünk az adventbe. Azt gondolom azonban, hogy ilyenkor érdemes tudatosan törekednünk arra, hogy kicsit lelassuljunk, pihenjünk és ne csak feladatként tekintsünk az előttünk álló karácsonyra, hanem tudjuk megélni a készülődés izgalmát és az ünnep nyugalmát. Ehhez azonban szükségünk van egy belső békességre, függetlenül attól, hogy mi vesz körbe bennünket. Persze, mondhatja a kedves olvasó, hogy könnyű ezt mondani, de azt gondolom, hogy mindannyiunknak feladata és felelőssége is az, hogy hívő emberként például szolgáljunk a világ számára és a külső körülmények nyomásaitól függetlenül törekedjünk arra, hogy meghalljuk Urunk biztató, nyugtató, reménnyel teli szavát. János evangéliumából visszahangzik bennem ennek kapcsán egy ige:

„Békességet hagyok nektek, az én békességemet adom nektek, de nem úgy adom nektek, ahogyan a világ adja. Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, ne is csüggedjen!” (János 14,27)

Hiszem, hogy gondviselő Istenünk nem enged bele olyan megpróbáltatásokba, melyekhez megfelelő mennyiségű erőt vagy a kimenekedés útját meg ne adná nekünk. Ezért minden körülmények között bízhatok abban, hogy van megoldás, lehet békesség és van remény!

Azt kívánom a kedves olvasónak, hogy akár a magazint olvasva, akár napi csendességében elmélkedve élje meg és élje át, hogy ha a mi gondviselő Istenünk számon tartja még hajszálaink számát is, akkor mennyire fontos számára az, hogy nekünk is megoldódjanak a nehéz helyzeteink és békességre, reményre leljünk! Ezzel a reménnyel a szívünkben induljunk az ünnepeknek!

Áldott, békés karácsonyt és boldog, reménnyel teli új évet kívánok!

BUJDOSÓ BALÁZS

MRE Diakóniai Iroda
mb. irodavezető

Áhítat

„Nem mindenki megy be a mennyek országába, aki ezt mondja nekem: Uram, Uram, hanem csak az, aki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát. Sokan mondják majd nekem ama napon: Uram, Uram, nem a te nevedben prófétáltunk-e, nem a te nevedben üztünk ki ördögöket, és nem a te nevedben tettünk-e sok csodát? És akkor kijelentem nekik: Sohasem ismertelek titeket, távozzatok tőlem, ti gonosztevők!” (Mt 7,21–23)

Ádventi várakozásunk alaphangulatát, az eddigi tapasztalataink szerint, nagyjából a Karácsony ünnepére való készülődésünk láza határozza meg. Ilyenkor megnő nemcsak a bevásárlóközpontok forgalma, de a lelkipásztori hivataloké is. Olyanok is megfordulnak bennük, akik ebben az évben sem vettek részt istentiszteleteken, de jó reformátusként kifizetik a szokásos egyházfenntartói járulékot. Egy gonddal kevesebb. Még egy kötelezettség leróva. Igen, mert ilyen ez az élet: tele kötelezettségekkel, gondokkal, megélhetési problémákkal, s hadd ne soroljam. Még jó, hogy egyházamra is jutott valamicske. Mert a hagyományt tisztelni kell. Hozzá tartozik a jólneveltségünkhöz. Amúgy, meg ki tudja? Talán tényleg visszajön ez a Jézus, akinek nemsokára a születésnapját ünnepeljük. Legyek én is azok között, akik majd örökölhettek az Ő országát. Megéri ezt a lehetőséget az a pár forint, euró. Talán rám ismer, ha eljönne, hiszen a mindennapi harcaimban, törtéteéseimben, vágyakozásaimban, oly sokszor szólítottam meg: Uram, Uram!

Jézus azonban időben figyelmeztet: Nem mindenki megy be a mennyek országába, aki ezt mondja nekem: Uram, Uram, hanem csak az, aki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát. Egyértelmű. Csak az ilyet fogadja el mennyei Atyánk, csak erre fog tekintettel lenni az Ítéző Bíró. S ez a figyelmeztetés teljesen egyértelmű. Mindenki számára üzeni évezredekken át, hogy Isten országa nem vásárolható meg. Nem földi dicsőség, hatalmaskodás, erőszak, szemfényvesztés, öndicséret, önfényezés által szerezhető meg. Isten országába bejutni csak a kegyelem által lehet. Kegyelmet pedig úgy nyerünk, ha ebben az életben

mi is kegyelmesek vagyunk. Istennek óvó, megmentő szeretete akkor ölel át, ha mi is szeretettel hajlunk le embertársainkhoz. Nem egyszer, vagy kétszer, de valamennyiszer, amikor szükség van rá. Ha nem akarunk lehajolni az elesettért, mert az nem rangbélünk, ha lemondunk a szegények támogatásáról, mert erre éppen nincs időnk, elfordulunk a betegektől, haldoklóktól, mert már hasznavehetetlenek, akkor Jézustól fordulunk el. Miért kérnénk hát akkor tőle, hogy segítsen, hogy hallgasson meg, mentsen meg? Nem Ő fordult el az ilyenektől, hanem éppen ellenkezőleg. Fontosnak tartott evilági dolgaink, mint megannyi bilincs kötöznek gúzsba, s eközben Jézus és a megváltottak serege elhaladnak mellettünk.

Testvérem! Ha igazán van őszinte várakozás szívedben az Úr eljövetele iránt, akkor most mindjárt tárd ki lelked a jó cselekvésére, felebarátod megsegítésére, tárd ki karodat az elesőnek, hajolj le a kicsinyekhez, vigasztald meg a sírokat, imádsággal kísérd át a haldoklókat. Fogd a még üres mécsesedet, s indulj el a kegyelem útján, hogy elég olajat tölthess bele, az Úr fogadására. Hívj minél többeket ez útra szép dicséretünk szavaival: „Siessetek, hamar lejár, / Kegyelme már régóta vár; /Ma még lehet, ma még szabad: / Borulj le a kereszttel!”

KOVÁCS ISTVÁN

az Erdélyi Református Egyházkerület
missziói- és diakóniai ügyosztályának
előadó tanácsosa

Újonnan kell születnetek

Amikor egy ember fogyatékossgal születik vagy él, sokszor nagyon szeretne újonnan születni és előről kezdeni mindent. Gyakran próbálja elképzelni, hogyan élne, ha egészséges lenne. Talán náluk jobban senki sem érti, hogy senki sem mehet vissza anyja méhébe, akármennyire vágyik rá. Más a helyzet azonban a Szentlélektől való újonnan születéssel.

Jézusnak ez a teljes emberi természetet és bűnbe süllyedt helyzetet leleplező felszólítása nemcsak Nikodémusnak szólt, hanem kivétel nélkül minden egyes embernek.

Az Isten kegyelmére való rászorultság mindannyiunkat összeköt, függetlenül testi állapotunktól vagy társadalmi és vagyoni helyzetünktől. Ennek az újonnan születésnek azonban kevésbé vagyunk cselekvő alanyai, sokkal inkább „passzív elszenvedői”. Isten az, aki cselekszik értünk. Az ő kegyelmes, lehajló szeretetének első megnyilvánulása szintén egy születés, Jézus Krisztus emberré léte. Senki számára nem létezik út az embertől az Isten felé. Mindenki akadályoztatva van. Egyedül az Egyszülött Fiú az út az Atyához.

A lelki akadálymentesítés tehát megtörtént. De mi a helyzet a fizikai akadályok eltávolításával? Saját tapasztalataimból kiindulva állíthatom, hogy templomaink többsége nem akadálymentesített, egyszerűen azért, mert a régebbi időkben ez nem tartozott a tervezési szempontok közé. Az átépítés sok esetben nagyon költséges vagy technikailag nehezen megoldható, de mindenképpen időigényes. Segítséggel azonban a legtöbb akadály legyőzhető. Jézus szülei számára nem volt hely a vendégfogadó háznál, de Jézus jászlánál volt hely a pásztoroknak ugyanúgy, mint a bölcseknek. 2021 karácsonyán nekünk erőseknek az a feladatunk,

hogy helyet készítsünk a jászolnál a magányosoknak, a megtörteknek, hogy a templompadok mellett helyet készítsünk a kerekesszékeknek és a sarokba támasztott járóbotoknak, hogy együtt hallgathassuk az ünnepi üzenetet, amely mindenki számára hangzik: „Ne féljete, mert íme, hirdetek néktek nagy örömet, Üdvözítő született ma nektek, aki az Úr Krisztus a Dávid városában.” Ez az egyetlen releváns válasz a legégetőbb kérdésre, az Istennel való kapcsolatunkra. Csak ezután következik az a kérdés, hogy „miért engedi meg ezt Isten?” Erre a felvetésre nem adható egységes válasz, és csak néhány esetben adhatók kielégítő, egyéni válaszok, de az biztos, hogy az életünknek értelmes és mások javát szolgáló küldetést csak Isten adhat.

HARIS SZILÁRD

diakóniai lelkész

(Szlovákiai Református Keresztyén Egyház

Diakóniai Központja)

ELKÉPZELT AKADÁLYMENTESÍTETT GYÜLEKEZET

unsplash.com

DR. GÁL HANNA ESZTER
szakorvosjelölt
GÁLNÉ ÁCS MÁRIA JUDIT
a Kismamaházért Alapítvány elnöke

Szolgálat

Az egyházi szóhasználatban szinte mindent szolgálatnak szokás nevezni. Mintha ennek a szónak a jelentése leszűkült volna arra, hogy: minden, amit ingyen teszek, ami nem a munkám, az szolgálat. Az ingyenesség valóban egy jellemzője a szolgálatnak, de csak az egyik. A másiktól már kevesebbet és nehezebben beszélünk: ez pedig az áldozathozatal. Ez azt akarja kifejezni, hogy ebbe a dologba bele kell tennem a saját erőmet, a saját időmet, oda kell adnom valamit, ami az enyém, amit magamra is tudnék fordítani.

Munkácsy Mihály: Golgota, 1884 (részlet)
(commons.wikimedia.org)

A szolgálat, mint áldozathozatal leginkább Jézus keresztjében mutatkozik meg. Ő el is mondja a tanítványainak az utolsó vacsorán, hogy a teste értük fog megtöretni, és a vére értük fog kiontatni. Jézus Krisztus felénk végzett szolgálatának kicsúcsosodása valóban a kereszt, a kezdőpontja azonban a karácsonyi eseményeknél keresendő. Pontosabban az Atyának abban az időfeletti, szeretetteljes eleve elrendelt döntésében, hogy meg akarja szabadítani az embert a saját bűnéből. Ez a szeretet mutatkozik meg az emberré létel

„tragédiájában” is, vagyis abban, hogy a Fiú elhagyja a mennyei otthonát, hogy szolgálatával, küldetésben járva teljesítse az Atya akaratát. Ezért imádkozik így: „Atyám, ha lehet múltjék el tőlem a keserű pohár. Mindazonáltal, legyen meg a te akaratod!” Ezekből az igékből kitűnik két dolog. Az első az, hogy Jézus önszántából végzi a szolgálai munkát. A második az, hogy az Atya akarata, a küldetés szerint cselekszik. Ez a második aspektus az, amit a szolgálatban gyakran elfelejtünk: van-e rá Istentől jövő elhívásunk és meghatalmazásunk. Ez óv meg attól, hogy magunknak tulajdonítsuk a dicsőséget. Valamint így teljesen nyilvánvaló, hogy nem várok érte semmit, hanem jutalomnak tekintem, hogy az erőmet, időmet, vagyonomat az Isten szolgálatába állíthatom, hiszen eleve tőle kaptam mindent. Ahogyan ezt az özvegyasszony két fillérje is kifejezi, nem csak a feleslegem Istené, hanem mindenem. Akkor adom, és azt, amikor és amit ő kér vissza. Jézustól az életét kérte, mert minket annyira szeretett. Világos pedig, hogy tőlünk hasonló áldozatokat vár: hasonlókat a motivációban, és abban, hogy Isten akaratát keresik és követik. Tehát, ha az eddig elmondottak fényében elemezzük ezt a kifejezést: szeretetszolgalat, akkor a két tagja a következőképpen viszonyul egymáshoz: a szeretet az erőforrás és motiváció, a szolgálat pedig maga a cselekedet, amelyet végrehajtunk.

HARIS SZILÁRD

diakóniai lelkész

(Szlovákiai Református Keresztény Egyház

Diakóniai Központja)

Szerteágazó diakónia Kárpátalján

SZOLGÁLÓ SZERETET

Eleink a diakóniai munkát úgy végezték, hogy magát a fogalmat nem is ismerték. A családban természetes volt, hogy a nagyszülők felügyelnek az unokákra, míg a szülők dolgoznak. De ők sem maradtak magukra öregségükre: gyerekek, unokák vetették körül. Falvainkban az özvegy, az árva, a beteg sem maradt magára. A szomszéd odafigyelt a szomszédra, a rokon nem hagyta magára a hozzátartozóját. A testvér testvérként fordult a másikhoz. Jézus már az első tanítványi közösséget arra okította, hogy „...ti mindnyájan testvérek vagytok”. „Arról fogja megtudni mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást” (Jn 13,34–35). A testvérszeretetet a testvérrel mindenét megosztó, szolgáló szeretet. Nemcsak meghallgatja az Atya akaratáról szóló üzenetet, hanem cselekszi is azt. Szeressétek egymást, egymás terhét hordozzátok – kaptuk a parancsot. A keresztyén embernek pedig e szerint kell élnie.

Sajnos ma nem könnyű Kárpátalján megmaradni, boldogulni, ezért igen sokan külföldön próbálnak szerencsét, ami még inkább tetézi itthon a bajt, hisz olykor a gyermekeiket hosszabb időre hátrahagyva, a nagyszülőkre bízva őket vállalnak munkát. Még többen vannak, akik az idős szülőket hagyják magukra. Még ha pénzt küldenek is nekik, az igazi, szeretetből fakadó gondoskodást ez nem pótolja. Mert amikor leesnek a lábukról, nincs, aki egy pohár vizet adjon nekik. Ezért is válik egyre fontosabbá a gyülekezetekben végzett diakónia, vallja Zán Fábíán Sándor, a Kárpátaljai Református Egyház (KRE) püspöke. Aki igencsak fontosnak tartja, hogy a gyülekezetek próbálják meg helyben megoldani a gondokat, figyeljenek egymásra, segítsék a másikat. „Egymás terhére hordozzátok” – szól a parancsolat mindnyájunkhoz. A keresztyén embernek pedig engedelmeskednie kell ennek. Örömdetes, hogy mind több közösség érzi ennek súlyát és felelősségét, s igyekszik eszerint cselekedni is: évente legalább egy perselypénzzel járulnak hozzá ahhoz az alaphoz, amelyikkel életmentő műtéteket támogatnak, vagy nehéz helyzetbe került betegeknek nyújthatnak gyorssegélyt. Ám néhány gyülekezetben, hála a Gondviselőnek, beindult a házi beteggondozói szolgálat, melyben élen járnak többek között a beregszászi, a csongori, a mezővári, a beregrákosi, a szőlősgyulai, a csonkapapi reformátusok. Példájuk követendő, véli a püspök úr. Aki elismeréssel szól többek között a derceniekről, akik már ki is léptek a gyülekezet kereteiből, kiskörzeti szinten végzik szolgálatukat. De említést érdemelnek a benei nőszö-

vetség tagjai, akik önkéntes kezdeményezésre működtetik szeretetkonyhájukat. És, hála Istennek, azért még lehetne sorolni azokat, akik nem maradtak közömbösek a településükön nehéz helyzetbe került testvéreik látán, hanem cselekvő, gondoskodó szeretettel szolgálnak feléjük.

Emellett intézményesített szeretetszolgálat is működik a Kárpát-medence talán legsanyarúbb sorba került magyar nemzetrészében: a Kárpátaljai Református Egyház Diakóniai Központja egész évben gondot visel az elesettekről, a nélkülözőkről. Mint Nagy Béla, a központ igazgatója beszámolt róla, közel háromszáz embernek heti három alkalommal meleg ebédet főznek. Emellett a lehetőségeikhez mérten igyekeznek élelmiszercsomaggal, ruhaneművel is segíteni a nehéz helyzetbe került családokat, időseket. A saját pékségükben sült kenyérből pedig nem csak a rászorulóknak jut, de a KRE oktatási intézményeit is ellátják. No meg az általuk üzemeltetett idősek otthonát és a nehéz helyzetbe került kisgyermekes anyákat befogadó krízisotthont is.

- A Magyarok Kenyere – tizenötmillió búzaszem program igencsak sikeres akciónak bizonyult – vallja Nagy Béla. A sok-sok nagylelkű kárpátaljai magyar gazda búzaadományának köszönhetően egész évben biztosítjuk számukra a kenyeret. Ezúttal is arra kérek mindenkit, hogy aki tud segíteni, támogassa a gondoskodó szeretetről szóló programunkat. Hisz csak együtt, összefogva

tudunk segíteni másokon. Ne csupán külföldről várjuk a segítséget, hanem adakozzunk mi magunk is. Nincs olyan kevesünk, hogy abból ne jutna még a nálunk is nehezebb sorban élő testvérnek. Én hálás vagyok mindazokért, akik adományaikkal eddig is segítettek bennünket. S hálát adok azért is, hogy minden nehézség, járvány ellenére itt vagyunk, az Úr megtartott bennünket.

A Kárpátaljai Református Egyház az idősek mellett elhagyott, sérült, speciális igényű gyerekekre is odafigyel. Holland támogatással 1996-ban indult be Nagydobronyban egy intézmény, az Irgalmas Samaritánus Református Gyermekotthon, ahol Isten gondviselő szeretetét tapasztalhatja meg az ott élő 80 leánygyermek.

- Az intézmény eredetileg sérült gyermekek otthonaként indult, merthogy elsősorban különböző betegségekkel diagnosztizált lányokat hoztak ide, akiket családok nem fogadtak be. Viszont itt megfelelő gondoskodás után egy részükről egy idő után kiderült, hogy egészségesek, csupán az állami intézményekben, csecsemőotthonokban nem kapták meg a megfelelő ellátást, nem foglalkoztak

velük, így fejlődésükben visszamaradtak – tájékoztat Katona Viktória, az intézmény lelkes-igazgatója. Az indulás óta több mint 120 lakója volt az otthonunknak, jelenleg 78 bentlakó van, de ez a szám változik, közülük 53-an kiskorúak. Többen továbbtanulnak, már vannak, akiket férjhez adtunk, s unokáink is vannak...

- És mi történik azokkal, akik felnőttek, de még nem mentek férjhez?
- Hála Istennek, 2014-ben a gyermekotthon területén sikerült felépíteni a Gondoskodás Házát, ahol a 18+ évesek számára négy lakást alakítottunk ki. Egy lakásban négyen laknak, ketten egy-egy szobában, úgy, hogy a sérülteknek az egészségesek tudjanak segíteni. A felnőtté vált lányaink többsége dolgozik, így már van saját keresetük is, amit maguk osztanak be. A nevelésük folyamán arra törekszünk, hogy megtanuljanak önellátók lenni, a gazdaságunkban megismerkednek a termeléssel, a konyhánkban megtanulnak sütni, főzni, úgyhogy reményeink szerint jó gazdaasszonyok lesznek – mondja Viktória tiszteletes asszony, s szemében tiszta, anyai szeretet csillog, mikor „lányairól” beszél.

A gyermek – áldás, vallják a keresztyének. Még akkor is, ha fogyatékkal születtek. Ők is Isten teremtményei, akik, hisszük, céllal érkeztek erre a világra. Nem is szeretjük a „fogyatékos” szót használni rájuk, inkább speciális nevelést igénylők ők. Ahhoz viszont, hogy ezt megkapják, segítségre van szükségük. S nem csak nekik, de az őket nevelő szülőknél, családtagoknak is, merthogy nem igazán könnyű feladat ez számukra, nehéz feldolgozni szülőknél, nagyszülőknél ezt a helyzetet. Viszont erre ebben az országban kevés a lehetőség, a kisebbségi létben élők számára meg

szinte egyáltalán nincs megfelelő családbarát intézmény. Ebben a helyzetben a történelmi egyházak, így a Kárpátaljai Református Egyház is fontos szerepet tölt be: állami feladatot átvállalva működtetnek rehabilitációs központokat, a Hetyeni Élim Fogyatékkal Élők Rehabilitációs Központját, illetve a Mezővári határában található „Nefelejcs” Rehabilitációs Központot.

- A Kárpátaljai Református Egyház 2014 óta végez rehabilitációs munkát fogyatékkal élő gyerekek és fiatal felnőttek között Mezőváriban és Hetyenben – tájékoztat Zán Fábián Judit, a Nefelejcs alapítvány vezetője. A programnak kettős küldetése van: mindent megtenni a gyerekekért, hogy az életük élhetőbb legyen, és segíteni a családoknak, akik ilyen megpróbáltatás és teher alatt élik az életüket. A rehabilitáció nemcsak a gyermek állapotának lehetséges javítását, hanem a szülők pszichés gon-

dozását is jelenti, támogatja őket a mindennapi nehézségekben. Úgy véljük, az önállóságra való nevelés a családban valósul meg. Ezért bevonjuk a szülőket is a kezeléseikbe, a fejlesztő programokat nekik is figyelemmel kell kísérniük. Ez alatt szakemberek: gyógypedagógus, gyermekideggyógyász, pszichológus-logopédus, masször-gyógytornász gondoskodik a gyermek úgy szellemi, mint fizikai fejlesztéséről.

- A kárpátaljai diakóniai palettájáról nem maradhat le az egyházi önkéntes tűzoltóság szolgálata sem. Istennek dicsőség, egymásnak segítség – hirdeti az ezredforduló árvizei után elsőként alakult Derceni Egyházi Önkéntes Tűzoltóság jelmondata. Az igaz hitből fakadó testvéri szeretet, az irgalmasság szép példáját mutatják és gyakorolják nap, mint nap azok a férfiak, akik önként és bérmentve teszik kockára életüket minden egyes bevetésen. Megalakulásuk óta az alaptő Zsukovszky Miklós lelkész-esperessel azon dolgoznak, hogy más gyülekezetekben, falvakban is szerveződjének hasonló alakulatok. Három évvel ezelőtt a mezőváriak követték elsőként példájukat, de tanfolyamaikon

több gyülekezet lelkes önkéntesei is igyekeznek elsajátítani az alapokat, hogy lánglovagokként (is) embertársaik szolgálatába állhassanak.

A diakóniai szolgálat minden keresztyén ember fontos feladata. Kövessük Jézus tanítását és engedelmeskedjünk az isteni parancsnak: „Egymás terhére hordozzátok: és így töltsétek be a Krisztus törvényét... A jó cselekvésében pedig ne fáradjunk el, mert a maga idejében aratunk majd, ha meg nem lankadunk” (Gal 6,2.9).

MARTONERZSÉBET

újságíró, a Kárpátaljai Református Egyház '90-es években indított Küldetés című havilap főszerkesztője

„Krisztusért és egyházáért”

GYÜLEKEZETLÁTOGATÁSI SEGÉDLET

A presbiteri felelősség kiemelt területe a gyülekezet lelki életének segítése és felügyelete. A gyülekezeti látogatásban megvalósuló presbiteri részvétel egyben értékes lehetőség lehet a lelkipásztor és a presbiterek közötti feladatmegosztásra (a lelkipásztor tehermentesítésére), a szolgatársi bizalmi kapcsolat erősödésére. A Magyar Református Presbiteri Szövetség ennek a szolgáltatnak a fontosságára szerette volna figyelmet felhívni és a megvalósuláshoz segítséget nyújtani 2018-ban megjelentetett kiadványával, melynek néhány gondolatát a következő összeállítás tartalmazza. *„A gyülekezetgondozás szerves része a gyülekezeti látogatás, amely ma sem hiányozhat a presbiteri szolgálatának feladatköréből. ... A látogatás a kegyességgyakorlással, sőt az eredeti szöveg szerint az istentisztelettel felérő esemény. ... A presbiternek kell legyen szeme azokra, akik bármi okból hiányoznak a gyülekezet közösségéből, vagy valamilyen okból rászorulnak az ő melléjük állására.”* (Idézetek Dr. Fekete Károly püspök bevezető gondolataiból)

A látogatások alkalmával működésbe hozható a gyülekezeti „jelzőrendszer”, az információáramlás, megvalósulhat lelkigondozói aktivitás, kibontakozhat diakóniai tartalom, és ezek közvetetten mind gyülekezetépítő hatással járhatnak, s azt eredményezhetik, hogy a passzív egyháziasság aktív gyülekezeti tagsággá alakulhat. Ott jön létre igazi közösség, ahol a számontartás felelősségének a lelkülete eredményesen táplálja a látogatási szándék és akarat megvalósulását. A gyülekezeti látogatási rendet tanácsos a gyülekezet adottságaihoz, szükségleteihez igazítani, néhány általános elvet azonban mindenképpen érdemes figyelembe venni. Ezt a szolgálatot presbitériumi előkészítés, a céllal való teljes egyetértés és határozat meghozatala és a gyülekezet tájékoztatása után javasoljuk elindítani. Ehhez természetesen hozzátartozik, hogy a kezdeményezés élvezze a lelkipásztor általi egyértelmű támogatást is! A látogató szolgálatban részt venni szándékozó presbiterek /gyülekezeti tagok/ kiválasztása felelősségteljes feladat. A látogatói szolgálatra való alkalmasság fontos kritériumának tekintjük a megalapozott hit és gyakorolt hitélet jelei mellett a stabil, kiegyensúlyozott érzelmi állapotot, a szilárd üdvbizonyosságot és a diakóniai elkötelezettséget. Mindezek mellett szükségesnek tartjuk a látogató felkészítését lelkigondozói ismeretekkel és a különböző élethelyzetekben alkalmazható igei válaszok ismeretével. Ezen kritériumok meglétének az értékelése és az alkalmasság elbírálása elsősorban a lelkipásztor és az egyházközségi gondnok feladata. Hasznos, ha a látogató szolgálatra alkalmasnak tartott jelöltek részére felkészítő alkalmakat szerveznek. A látogatási program lebonyolításának a szervezési feladatát jelenti az érintettek tájékoztatása, időpont egyeztetés, melynek módját a gyülekezeti tagok körülményeihez és a helyi hagyományokhoz célszerű igazítani. A látogatás missziói tartalmaként

az együttlét során a figyelmes, empatikus érdeklődés és meghallgatás után kerülhet sor aktuális bibliai hivatkozások idézésre, kedvenc énekek eléneklésére. Az imádság a látogató szolgálat elengedhetetlen része. Kiemelten fontos már a látogatásra való felkészülés során és közvetlenül az indulásnál is Isten segítségének, áldásának kérése. A látogatási program keretében fontos a meglátogatott személy és lehetőség szerint a jelen levő családtagok bevonása is az imádkozásba. A közös imádság nemcsak a meglátogatott, hanem minden résztvevő, a látogató szolgálatot végző számára is békesség és belső öröm forrásává válik. Nem maradhat el a szükségletekről, hiányokról, kérések felől való érdeklődés, mely eredményességének a feltétele az előzetesen kialakított bizalmi légkör, ami elsősorban a látogató feladata és felelőssége. Gyülekezetépítő hatású lehet a meglátogatott tájékoztatása a közösségi alkalmakról, tervekről. A látogatói kellékek között szerepelni kell a Bibliának, énekeskönyvnek, és annak a bibliai és hitvallásos forrásanyagának, amelyet Szövetségünk kiadványa függelékként tartalmaz. Ezek mellett hasznos lehet és javasolt gyülekezeti hírlevelet és rövid missziói tartalmú kiadványt vagy az alkalomhoz illő ajándékkönyvet is magával vinni a látogatónak. A látogatócsomag tartalma igen gazdag lehet, hiszen Istentől kapott talentumaink segítségével ki-kí maga egyéniségét viszi el a meglátogatotthoz, és beszélgetéseinkben vigasztalást, békességet, örömet, reménységet, megnyugvást, pozitív jövőképet ajándékozhatunk. De van egy olyan ajándék is, ami nagyon fontos, és amit a legjobban várnak, ami a leghatékonyabb, amire nagy szükség van a meglátogatandónak, de minden gyülekezetnek és egész egyházunknak is! Ezekben a látogatásokban Krisztus jó illatát (2Kor 2,15) vigyük magunkkal! S ha Krisztus jó illata megérezhető a szoba levegőjében, szavaink kisugárzásában, akkor tulajdonképpen Krisztust vittük magunkkal, Krisztus együtt látogat velünk. S ez a legjobb, ez a legnagyobb dolog, ami megtörténhet, amit együtt átélhetünk a látogatás perceiben!

Forrás: presbiterkepzes.hu

Tájékoztatómban a „Krisztusért és egyházáért” c. kiadvány társszerzőinek – Dr. Fekete Károly, Dr. Judák Endre, Dr. Szabó Károly – gondolatait is felhasználva sok áldást kívánok és szeretettel köszöntöm a DIAKÓNIA folyóirat olvasóit.

A kiadvány megrendelhető:

mrpsz.ugyvitel@gmail.com, +36 30 7477177

DR. TÓTH JÁNOS

MRPSz Missziói és Presbiterképzési

Bizottság elnöke

Debrecen Kistemplomi Református Egyházközség beteglátogatói képzés

„Bizony mondom nektek, valahányszor megtettétek ezeket akár csak eggyel is az én legkisebb testvéreim közül, velem tettétek meg.” (Mt 25,40)

Az utóbbi évben tanuljuk, hogyan éljünk együtt a körülöttünk lévő bizonytalansággal és azzal, hogy a világ egyre gyorsuló ütemben változik. Talán még soha nem volt akkora szükségünk egymás támogatására, mint manapság. Talán még soha nem volt annyira nehéz megőrizni a lelki egészségünket, mint most. A világban történt eseményekre az idősek is érzékenyen reagálnak, félelem, bezárkózás, aggodás, szorongás. Ezt tovább fokozhatják a médiából érkező tartalmak, valamint a negatív megjegyzések, amik körülöttünk vannak és a szociális érintkezés hiánya. Az idősebbek már nem járnak templomba sem

a félelem miatt, ezért határoztuk el, hogy megkeressük, megszólítjuk a magányos embereket, felkeressük azokat a gyülekezeti tagjainkat, akik nem tudnak eljönni istentiszteletre és a gyülekezeti alkalmakra. Olyan Idősek, betegek vagy magányosak, bezárkóztak, akik segítségre szorulanak. Szeretnénk újra felépíteni gyülekezeti közösségünket. Célunk az oda-hallgató, ráfigyelő, segítő beszélgetés, ami ebben a vírusos időszakban egy kapocs és gyógyszer lehet. Elsősorban nem evangelizáció, nem hittérítés, hanem értő, figyelő beszélgetés.

A képzések előadásokkal beszélgetésekkel történtek az alábbi témákban:

- Az önkéntes segítő személyének empatikus, beleérző és feltétel nélküli elfogadó segítő személyisége.
- A jó segítő kísérő személy.
- Rogers szemlélete.
- Az időskori pszichiátriai betegségek.
- Időskori depresszió.
- Félelem mindenben, pánik, fóbia, mánia.
- Lelkigondozói beszélgetés, segítő kapcsolat.
- Gyász: „Nem múlik el, csak körbenövi az élet.”
- Veszteség fázisai, szakaszai, mi befolyásolja, patológiás gyász.
- Időskori mentális problémák, magányosság, feleslegesség érzése.
- Mozgáskorlátozottság problémái, gondozási feladatai.
- Hogyan tudunk otthon is segíteni, ha nincs terápiás lehetőség?

A képzésen résztvevők 3 gyülekezetből érkeztek. Ezzel is hisszük, épült a közösségünk és több tapasztalatot szerezhettek a képzésen résztvevők, akik koruk és foglalkozásukra nézve vegyesen voltak jelen. Mert nem a kor számít. Hiszem, hogy az önkéntes munkával mindig az is kap, aki ad. *„Megnyeri az Istennel és önmagával való békességet, felfedezi a szolgálat mély és igaz örömeit, megtalálja az egy szükséges dolgot, s benne az igazi boldogságot.”* – mondja Ravasz László a diakóniáról. Mostanában olyan sokan keresik a boldogságot, a szolgálatban feladatban mi is kapunk, ami boldoggá tehet minket, életcéllá növekedhet.

A feladatunk, hogy kísérjük a valamiben megrekedt embert, hogy – túl minden sebesülésen és ellenálláson – megszülessen önmaga számára. André Louf mondja a segítőről *„A kísérő elkísér, vagyis a másik mellett halad, ugyanazon az úton. Figyelmeztet az akadályokra, és segít őket elkerülni. Nem előzi meg a másikat még csak nem is követi. Saját személyes útja általában nem is hasonlítható az övéhez. Minden út szigorúan egyedülálló.”*

Előadónk Marosszéki Emese szupervízor, Dr. Pál Ilona pszichiáter, Baráthné Szalánczi Tímea kórház-lelkész, Dr. Felszeghy Márta orvos, Szigethy Adrienn mentálhigiénés szakember, Hadházi Judit konduktor, lelkész voltak. A képzésen résztvevők a következő gondolatokat fogalmazták meg: hiánypótló, fontos, érdekes és hasznos volt, mert segíti az egyes tagok személyes megismerését, a gyülekezetépítést és a szolgálattevők egyéni felelősségét. Ahol már van diakóniai szolgálat, ott felkészültebbek lettek a képzésen részt vevők, ahol pedig nem volt időslátogatói

csoport, ott motiváltabbak lettek a létrehozásában. A lekipászorok nagy örömmel fogadták a képzést és egyikük így fogalmazott a diakóniával kapcsolatban: *„Ha egyetemi példával kívánok élni, akkor a diakóniát főtárgyként kell kezelnünk, nem pedig könnyen letudható töltelékként.”* Fontos tanulság volt számukra, hogy a segítségre szoruló személynek abban kell segíteni, hogy maga találjon rá a megoldásra. Mindezt empátiával, türelemmel és szeretettel kell végezni. Mindezt elhivatottsággal és kitartással kell végezni, hiszen csak így találhat örömet ebben a szolgálatban. Kiknek ajánlanánk: akik részt vesznek a gyülekezeti élet szervezésében, presbitereknek gondnokoknak is.

A képzés lezárása a Kistemplomban egy istentiszteleten a résztvevők megáldásával történt. Hiszük, hogy Isten dicsőségére és felebarátaink megsegítésére lehet a szolgálatunk. Összegezve, én nagyon fontosnak tartom ebben a nehéz helyzetben különösen, a diakónia megfelelő helyre tételét minden gyülekezetben. Legyünk hiteles emberek és nyújtsunk segítő kezet az emberek felé, hiszen most a magányban, betegségben nagy szükség van rá! Reményik Sándor szavaival mondván:

*„Legyetek a kendő, mely könnyet töröl,
Legyetek a csend, mely mindig enyhét ad.
A kéz legyen, mely váltig simogat,
Legyetek, s ne tudjam soha, hogy vagyok.”*

HADHÁZI JUDIT
konduktor, lelkész

Szeretetszolgálat a 100 éves Királyhágómelléken

„Bizony mondom nektek, valahányszor megtettétek ezeket akárcsak eggyel is az én legkisebb testvéreim közül, velem tettétek meg.” (Mt 25,40)

Vinczné Pálfi Judit
missziói-diakóniai előadótanácsos (KRE)

A világban élő és tevékenykedő egyház Krisztus teste, ha pedig Krisztus teste, akkor hiteles kell legyen. A Szó, Isten Igéjének a hitelességét a cselekedetek adják. Egyházunk és szolgálatunk akkor tölti be küldetését, ha képes minden eszközt megragadni arra, hogy tettek által szolgáljon, élje azt az Igét, amelyet maga Isten helyez a szívére. Egyházkerületünkben minden alapítványi tevékenység önállóan, az Egyházkerulettől függetlenül jött létre az elmúlt 30-25 év alatt.

Kivételt képez a Lámpás Alapítvány. Ezek létrejötté a helyi lelkészek hitét, tetterekészségét igazolják. Általában ott kezdődött el valamilyen diakóniai tevékenység, ahol a gyülekezeti lelkész erre indítást érzett. Az indult el ezen a szolgálati úton is, aki érezte, hogy a világnak, a közvetlen környezetnek szüksége van az Igehirdetésre és a gyakorlati Igehirdetésre is, a segítségnyújtásra, a jelenlétre. Isten szava lelki életet éleszt, táplál, de ezt a teremtő Szót közel kell vinni a megszólított emberhez. Ezen diakóniai tevékenységek Isten szavának adnak kezeket, lábakat, füleket, szemeket, így helyezzik át a Kijelentést az élet színpadára és lesz belőle alkotó, formáló, szeretetnyelv.

A Lámpás Alapítvány ezeket a diakóniai alapítványokat fogja egy ernyő alá, melynek célja: egymás kölcsönös megismerése, érdekeink közös, hatékony képviselése, a lobby munka hatékonyabb végzése, szakmai tanácskozások, továbbképzések szervezése, egymás kölcsönös támogatása, csapat és közösség-építés. Alapítványaink, gyülekezeteink a következő szakmailag jól elhatárolható területeken végzik szociális, diakóniai tevékenységeiket:

- Házi idősgondozás
- Időotthon
- Gyermekotthon, Szociális bentlakás
- Délutáni gyermekprogramok
- Fogyatékkal élők foglalkoztatása
- Szociális konyha
- Nappali, időseket foglalkoztató Központ
- Egészségügyi és Szociális Központ

Szolgálatainkat bárhol a keresztyén értékrend alapján végezzük, nem profit orientált intézményként. Bármely területen a segítségre szorulókat nemtől,

nemzeti és vallási hovatartozástól függetlenül támogatjuk. Minden programot igyekszünk államilag akkreditált szolgáltatóként végezni, a nemzeti minőségi követelményeknek megfelelően, a törvényi előírásokat tiszteletben tartva. Küldetésünk, hogy javítsunk a hozzánk forduló, segítségre szoruló embertársaink életminőségén. Célunk az, hogy valódi segítség lehessünk minden szolgálatunkat megkereső, nálunk bizalmat találó embertársunk számára. Az anyagi segítségnyújtás mellett lelki támasz is vagyunk, hiszen az ebben a szolgálatban tevékenykedő munkatársakat a hit, elhivatottság, nyitottság, szakmai elkötelezettség jellemzi. Lássunk a sok jó példa közül néhányat:

- Micskei Sámuel Bentlakás, Micske
- Magyarkéci Kécenlét Egyesület, Magyarkéc
- Lámpás Alapítvány családvédelmi projektje, Nagyvárád
- Védett Műhely, Nagyvárád

Nagy hálával tartozunk megtartó Urunknak azért, hogy kettős kisebbségi mivoltunkban nem engedte, hogy a leszakadást követő 100 év alatt az Ige elhaljuljon és a szeretetszolgálat megtorpanjon.

Imádkozunk azért, hogy a jövőben még több erőt, kitartást, kreativitást és lendületet adjon nekünk, hogy lehessünk az Ő szeretet ajándékának folyamatos továbbadói.

Forrás: <https://harangszoujsag.files.wordpress.com/2021/10/krenoszovetseg2021.pdf>

VINCZÉNÉ PÁLFI JUDIT

missziói-diakóniai előadótanácsos (KRE)

Szemelvények diakónusi szolgálatomból

A Kolozsvári Magyar Opera Zenekarából hívott el az Úr.

Gyakori természet-járásaim egyikén hallottam meg Istennek hívó szavát. Nem haboztam. Még abban az évben, 1991-ben felvételiztem a Kolozsvári Babes-Bolyai Tudományegyetem Református Vallástanári Fakultására, amit 1996-ban sikeresen el is végeztem. Kapcsolatom a gyülekezetemmel ez idő alatt is folyamatos volt, sőt minden adódó alkalommal személyesen részt vettem a gyülekezeti életben. Örömmel vállaltam bármilyen megbízatást, felkérést lelkipásztorom részéről. Ennek eredményeként született meg az a döntés a presbitériumban, hogy gyülekezeti diakónusnak alkalmazzanak. 2002 februárjában a presbitérium határozatban kimondta, hogy eddigi szolgálataim és egyre fejlődő lelkeségem, minden kétséget kizáróan alkalmasságomat bizonyítják erre a szolgálatra. Azóta végzem odaadó szeretettel a diakónusi teendőket. 20 éves szolgálatom alatt, a Kolozsvár Kerekdombi Református gyülekezet teljesen a családommá lett. Mindenkit többször is meglátogattam, de ha kellett és szükség volt rá gyakran „elidőztem” a betegeknel, egyedül lévőknél, az Igére szomszédoknál. Bármennyire is tele volt a kezem a szükséges segélyekkel, a Szentírásnak mindig volt helye nálam. Úgy éreztem, hogy a nyújtott segítség legfontosabb része maga Isten Igéje; az anyagi segítség, támogatás csak ráadás volt. Kérem az Urat, hogy adjon erőt és egészséget, hogy még sokáig végezhessem ezt a szolgálatot, amely maga jelenti számomra az igaz örömet, kiteljesedést, az életet.

Szolgálataim során gyakran szembe kellett néznem rendkívül súlyos élethelyzetekkel. Sokszor erőmet meghaladó eseményeken kellett úrrá lennem. Volt, amikor csak fizikai erőnlétemet tette próbára egy-egy esemény, de volt, amikor a lelki megrázkódtatás okozta ijedelmeket kellett legyőznöm. Ezek közül most csak egyet-egyet említek meg e helyen. Mintegy kilenc éven keresztül juttattam el egy tolókocsira szorult fiatalembert szinte minden egyes istentiszteleti alkalomra. Nemcsak a vasárnapi és ünnepi istentiszteletekre, de minden egyes bűnbánati istentiszteletre, bibliaórákra és más alkalmi rendezvényekre. A szinte kétszer az én testsúlyomat nyomó fiatalembert mintegy kilométernyi távolság-

ról toltam a templomig, majd onnan haza. Erőm hajtómotorját ennek a mozgássérült ifjúnak az öröme adta, akiből sugárzott minden egyes alkalommal Isten Igéje és a hívek közössége iránti vágya. Nem is lehet igazán leírni ezt az érzést, de hiszem, hogy aki ilyen szolgálatot végzett már, tudja, hogy miről is beszélek.

Szolgálatomnak, de talán egész életemnek is legmegrázóbb élményét akkor éltem át, amikor egy idős és beteges házaspárt látogattam meg. Mivel lehetőség szerint minden látogatásomat előre jeleztem, így erről is tudott a házaspár. Mégis, amikor megérkeztem az ajtót zárva találtam. A csend is

Varga István Lajos gyülekezeti diakónus

gyanúsán nagy volt. A zörgetésemre semmi választ nem kaptam. Tudtam, hogy nem mehetek el otthonról, hiszen állapotuk ezt nem tette lehetővé. Ekkor benéztem a ház ablakán és megláttam a földön, magatehetetlenül fekvő férjet. Kétségbeesetten mutatott az ajtó felé. Láttam, hogy a kulcs a zárban van, de nem jutnak el, hogy kinyissák az ajtót. Nem volt más választásom, be kellett feszítenem az ablakot, majd bemásztam. Az ágyon, eszméletlenül feküdt a beteg feleség. Lábát már ellepték a hangyák. Teljesen élettelennek tűnt. Éreztem, hogy megfordult velem a világ. Még annyi erőm volt csupán, hogy kitártam a lakás ajtaját és hívtam a mentőket. Másra már nem emlékszem...

Szolgálatomban mégis a járványhelyzet okozta a legnagyobb gondokat. De ezt is sikerült egy kis munkamódszer változtatással legyőzni. Kevesebb lett a személyes találkozás, de a bátorító szó, a vigasztaló Ige útját nem állhatta el. Azóta lassan, de biztosan úgy érzem, hogy ismét teljes szolgálatot végezhetek.

VARGA ISTVÁN LAJOS

gyülekezeti diakónus
(Kolozsvár-Kerekdomb
Református Egyházközség)

Útikalauz a sürgősségi ellátáshoz

Napjainkban – sajnálatos módon – a sürgősségi ellátáshoz sok téves ismeret és negatív képzettársítás tartozik. Véleményem szerint ez az ellátásforma igen hatékony, azonban ismerni kell a helyes „használatát”. Ehhez szeretnék segítséget nyújtani.

Mi a sürgősségi ellátás?

Az ember azt gondolhatná, ha gyermekét vagy más hozzátartozóját sürgősségi osztályra viszi, ott más el-látóhelyeknél gyorsabb kivizsgálásban fog részesülni. A sürgősségi ellátás a valóságban nem ezt takarja; hanem a betegek hirtelen fellépő, rövid időn belül potenciálisan súlyos egészségkárosodást okozó kór-képeit hivatott kizárni, vagy megerősíteni és kezelni. Magában foglalja a diagnosztikus vizsgálatokat és az elsődleges kezelést. A végleges betegellátás sokszor további osztályok bevonását igényli, vagy szerencsés esetben a beteg a terápia után otthonába távozhat. A kórházi ellátáson kívül része a mentőszolgálat, a háziorvosi és a háziorvosi ügyeleti rendszer. A keze-lés megkezdéséig eltelt időt a betegség súlyossága és a beteg aktuális állapota alapján jól képezett egészségügyi személyzet határozza meg. Ez a bete-gek közt szigorúan szakmai szempontok alapján fel-állított sorrend a többi várakozó páciens betegségei miatt is pillanatról pillanatra képes változni.

A sürgősségi ellátásban történő várakozást jelen-tősen befolyásolja a nem sürgősségi ellátást igénylő kórképekkel várakozók száma. Így eshet meg, hogy egy sürgősségi osztályon többet várakozhatunk, mint a háziorvosnál vagy a szakrendelőben.

Merre induljunk, ha baj van?

Természetes, hogy egy laikus nehezen tudja el-dönteni, mekkora az adott baj, főleg, ha közeli hozzátartozója, például gyermeke a páciens. A be-tegutak szervezése és irányítása emiatt, és a szakmai tapasztalat miatt is háziorvos feladata. Forduljunk bizalommal háziorvosunk felé, hiszen az ő segítség-

gével értékes időt spórolhatunk meg magunk és családtagjaink számára. Növeli az ellátás biztonságát, hogy a felkereshető egészségügyi személyzet közül a gyermek saját háziorvosa ismeri az adott beteget a legjobban, így az apró változásokat is éles szemmel észreveszi. Tisztában van emellett a család és a lakó-környezet egyedi sajátosságaival is.

Amennyiben a háziorvos nem elérhető (munkaidőn kívül vagyunk vagy szabadságon van), helyettesíté-sére az egész országban elérhető (helyenként ve-gyes praxisban, mely felnőtt és gyermek betegeket egyaránt ellát) a háziorvosi ügyelet.

A fenti két ellátó segít az iránydiagnózis felállításá-ban, annak eldöntésében, hogy az eset mennyire sürgető, és ha további kivizsgálásra vagy kezelésre van szükség, merre induljunk.

Területi ellátási kötelezettség, ügyeleti rend

Országunkban az ellátás területi alapon működik, melyet a beteg lakhelye szerint határoztak meg. Megkönnyebbülten felsóhajthatnánk, hogy akkor elég csak a legközelebbi kórházat megjegyezni, és oda bármikor mehetünk, sajnos a kép azonban en-nél árnyaltabb. Az ellátási kötelezettség esetén nem feltétlen a legközelebbi kórházhoz tartozik az adott település vagy kerület. Budapest és környéke külön-leges ebből a szempontból, hiszen bizonyos kór-ké-pekre (pl. traumatológia, sebészet, kardiológia stb.) nem minden nap ugyanaz a kórház ügyel. Aznap azonban, amikor az adott kórház ügyeletes, egész

Budapestet vagy akár több megyét is ellát. Ilyenkor érthető módon rendkívül megnövekszik a betegforgalom.

Jó példa erre kórházunkban a gyermeksebészeti és -traumatológiai ellátás, mely Budapest bizonyos kerületeire és a környező települések egy részére hétfőn, szerdán és pénteken ügyel. Speciális esetben (erre példa kórházunk égéscentruma) az ügyelet folyamatos, tehát a hét minden napján rendelkezésre áll.

Iránytű

- Szerencsére az útvesztőhöz akad megfajtás is. Iránytű lehet a gyermeksos.hu weboldal, melyen személyes útmutató és a konkrét ügyeleti rend is olvasható.
- Kórházunk honlapján számos lényegre törő és közzérthető írás található a tipikus gyermekbetegségek otthoni kezeléséről (pl. láz, kiütések, stb.).
- Minden szülőnek fontos tudni, hová tudja vinni a gyermekét háziiorvosi ügyeletre, ugyanitt telefonos segítségnyújtás is kérhető.
- Ha nagy a baj, ne felejtsük el a mentő hívás lehetőségéről sem!

Jó tanácsok

- Mielőtt a sürgősségire indulunk, próbáljuk meg mérlegelni, hogy valóban halaszthatatlan problémával állunk-e szemben?
- Ha úgy véljük igen, akkor elsőként ne habozzuk a háziiorvosunk vagy a háziiorvosi ügyelet segítségét kérni.
- Ne hagyjuk gyermekeink, hozzátartozóink panaszait az utolsó pillatokig fokozódni.
- Amennyiben a háziiorvos vagy a háziiorvosi ügyelet kórházi beutalót ad, ne felejtsük el gyermekünk iratai mellett a fontosabb orvosi ellátások dokumentációját, valamint a kis beteg állandó gyógyszereit is magunkkal vinni.
- Sebészeti vagy traumatológiai ellátás előtt gyermekünknek ne adjunk enni, inni hiszen ez műtéti beavatkozás esetén jelentősen meghosszabbítja a várakozási időt (altatáshoz éhgyomor szükséges).
- Jó szívvel ajánlom a laikusoknak elérhető különböző könyveket (pl. Semmelweis Kiadó – Mit tegyek, ha beteg a gyermekem?) és az ingyenes vagy jutányos árú képzéseket (Gyermekmentő Alapítvány, Szent Márton Gyermekmentő Szolgálat).

DR. SCHLICK-SZABÓ ANNA,
gyermekgyógyász szakorvos
(Bethesda Gyermekkórház)

Vigasztaló szavak postázása Monoron

„Áldott az Isten, a mi Urunk Jézus Krisztus Atyja,
az irgalom Atyja és minden vigasztalás Istene, aki
megvigasztal minket minden nyomorúságunkban,
hogy mi is megvigasztalhassunk másokat minden
nyomorúságban, azzal a vigasztalással, amellyel
az Isten vigasztal minket.” (2Kor 1,3–4)

A következőkben a Monor- Nagytemplomi Református Egyházközség diakóniai szolgálatát szeretném röviden bemutatni szolgáló testvéreimnek, amelyben a „Vigasztaló szavak” kiemelt szerepet kapnak.

Gyülekezetünk diakóniai szolgálatának szerves része a tavaly szeptemberében útnak indult „Vigasztaló szó” leporelló, amelyben lelkészeinkkel az idős, elesett, gyászoló gyülekezeti tagjaink felé igyekszünk Isten Igéjéből, azon elgondolkodva üzeneteket átadni. Fontos szem előtt tartanunk, hogy vigasztaló szavakat tudunk egymásnak írni és mondani, de valódi vigasztalást csak Isten tud nekünk és másoknak is adni. Ezt figyelembe véve a mi feladatunk a vigasztaló üzenet postázása, a vigasztalás pedig az Úr munkája az egyének életében, hiszen Ő személyes Isten és mindenkit személyesen szólít meg. A pandémia idején kiemelkedő „szerep” jut(ott) e szolgálatnak, amit 2 heti rendszerességgel juttatunk el az emberek otthonaiba. Ebben a szolgálatban gyülekezeti tagok segítenek minket, akik között van olyan, aki szintén az elesettek közé sorolható. Itt bátorítom a testvéreket arra, hogy nyugodtan vonják be a szolgálatba azokat is, akik felé a szeretetszolgálatot megélik, hiszen Isten kezében mindenki lehet eszköz, illetve nála nincsenek besorolások: idős, elesett, szegény, rászoruló, fogyatékos stb., egyetlenegy kategória létezik nála: ember. Isten kegyelméből visszajelzéseket is hallhatunk az olvasott üzenetekről, amelyek valóban mindig arról tanúskodnak, hogy Ő személyesen vigasztalta azt, aki olvasta. Mindezek mellett megemlítem még, hogy májusban a Szeretethíd önkéntes napok keretében kiszélesítettük a vigasztaló üzenetek eljuttatásának körét, és a gyülekezetünk környékén levő utcákba Bátorító üzenet címmel igyekeztünk postások, lenni, szintén mások bevonásával. Azt gondolom, hogy bármilyen más szolgálat, így a Vigasztaló szavak leporelló is, csak úgy végezhető, ha mindig emlékszünk a célra: „Akár esztek tehát, vagy akár isztok, vagy bármi mást tesztek, mindent Isten dicsőségére tegyetek.” (1Kor 10,31)

Ezt az Igét szem előtt tartva szeretném folytatni a diakóniai szolgálatokról való bizonyágtételemet. A gyülekezetünkben az időseket rendszeresen megkeressük személyesen, illetve a járványhelyzet idején vigyázva egymásra telefonon. A találkozások alkalmával megélhetjük annak a valóságát, hogy Isten kezében eszközök vagyunk, és az örömhírt örömmel vihetjük mások felé. Nagyon fontosnak tartom az idősek közt végzett diakóniában megélni annak az Igének a valóságát, hogy a vidám szív a legjobb orvosság (Péld 17,22).

A rászorulóknak felé is szeretnénk az Úr üzenetét postázni, továbbítani. Ennek érdekében havi egyszer ebéddel várjuk őket, velük együtt étkezünk és közösen veszünk részt egy áhítaton. A járvány idején ezt ilyen formában nem tudjuk megtenni, így az elkészült ételt becsomagolva kiosztjuk számukra, viszont igyekszünk ekkor is beszélgetni velük, illetve az említett Vigasztaló szavakból adni nekik. Itt fontos kiemelni, hogy nem szeretnénk kifőzde lenni, hanem szeretnénk a Szabadítóról tanúságot tenni, és ahogyan Ő is közöttük jelen volt földi élete során, engedni, hogy rajtunk keresztül folytassa tovább a jelenlétét közöttük.

A karácsonyi és húsvéti időszakban személyre szóló ajándékkal gondolunk a gyülekezet rászoruló családjaira, személyeire és özvegyeire. A bevásárlásban, a csomagolásban, a gépkocsi szolgálatban is vannak szolgáló testvéreink, akikért ez úton is hálások vagyunk az Úrnak.

A gyülekezetünk igyekszik csatlakozni a Magyar Református Szeretetszolgálat szolgálataihoz, így többek között: Szeretetdoboz, Szeretethíd, Tanszergyűjtés, Tűzifa program.

Természetesen lehetőségünk adódik más egyéb tevékenységekre is, de azt gondolom, hogy a fent olvasottakból is bátoríthat minket Isten a diakóniára. Soraimat a Magyar Református Presbiteri Szövetség gondolataival zárom a diakóniáról: *A diakónia a megcselekedett hit, a kezek evangéliuma, amikor nem a szavainkkal, hanem a tetteinkkel visszük el az Örömhírt másoknak. A véghezvitt cselekedet nem a mi jószágunkról szól, hanem Isten jószágára, Isten szeretetére, Jézusra kell, hogy mutasson! (...) Isten iránti hálából példaként legyen a szívünkben az irgalmas samaritánus 5 mozdulata: megállt, lehajolt, bekötözte a sebeket, pénzt adott a fogadósnak, és dolga végezetével csendben elment. Neked milyen diakóniai szolgálatod van?*

A gyülekezeti diakónia sokszínűsége

A diakóniában a legfontosabb: nyitott szemmel és szívvel járni a világban, hogy észrevegyük, éppen milyen hiányt kell betölteni a környezetünkben, hol lehet segíteni. Ezért a diakóniának számtalan sok területe van, és sosem lehet unalmas. Mindig új emberekkel és új helyzetekkel találom szembe magam, függetlenül attól, hogy az élet hová vezet. Így volt ez akkor is, amikor négy gyermekem születése után, 2018-ban visszatértem a Budafoki Református Gyülekezetbe. A 10 év kihagyás után gyülekezeti diakónusként és hitoktatóként szolgáltam, de három év után rá kellett jönnöm, hogy a két munkaterület túl sok számomra a megnövekedett családom mellett. Bár nagyon szerettem a gyermekekkel való foglalkozásokat, egy idő után megfigyeltem magamon, hogy a hitoktatásban is mindig a gyermekek nehézségeit, a családi háttér bizonytalanságait, problémáit vettem észre először, azokat a helyzeteket, területeket, melyek gondozásra, segítségre szorulnak. Rengeteg családot ismertem meg, különösen az online órák alkalmával. Ekkor is a szeretetszolgálat, a diakónia lebegett a szemem előtt: több családnak szerveztünk segítséget az otthoni tanulásban, mikrofonnal, kamerával és lappal. Nehéz és mégis áldott 3 év volt, de végül döntenem kellett. Így idén szeptembertől újból teljes állású diakónusként szolgálom a gyülekezetünkben.

Csodálatos volt megtapasztalni azt, hogy az idősekkel szinte ugyanott folytathattam, ahol annak idején abbahagytam. Tíz év alatt sajnos többen elmentek már, akik maradtak sokat öregedtek és több segítséget igényelnek. Az újakkal próbálom felvenni a kapcsolatot, ismerkedünk, meglátogatom őket. Felmérem magamban az igényeket, lehetőségeket és megnézem, kinek hogyan segíthetek. Az idősgondozásban leginkább vásárlásra, a gyógyszer-kiváltására, beszélgetésre van igény. Az autós szállításban korábban mindig gyülekezeti tagok segítségét kértem. Isteni ajándéknak tartom, hogy időközben már megtanultam vezetni és nem csak a gyerekeimet szállítom, hanem ez az egyik fontos munkaeszközömmé vált. Mivel sokrétű a gyülekezeti diakóniai szolgálata, sokféle embert kell megszólítani a segítségnyújtás területén is. Ezért fontos volt egy segítő, szolgáló csapat kialakítása. A gyülekezetben

belül diakóniai bizottságot hoztunk létre, melynek tagjai presbiterekből és önkéntes gyülekezeti tagokból állnak.

Rendszeresen támogatjuk a sérült fiatalokat gondozó Juhász Zsófia Református Szeretetotthon Fogytékosokat Ápoló és Gondozó Intézmény Barnabás csoport tagjait Órbottyánban. Nagyon jó megtapasztalni azt az összefogást, ahogy gyülekezetünk minden tagja ilyenkor megmozdul. Sok anyagi támogatást kapunk és idén még hatékonyabban tudtuk őket segíteni: légkondicionálót, bútorokat, karnist, függönyöket és személyre szabott tárgyi ajándékokat is tudunk adományozni. A gyerekek közül többen mesés könyvel és fejlesztő játékokkal kedveskedtek a Barnabás csoportnak. Voltak, akik az idejüket és energiájukat szánták oda a munka és család mellett, hogy megvarrják a függönyöket. Férfi

testvéreink közül néhányan a karnisok felfűrásában vállaltak szerepet. Nagyon szerencsésnek tartom magam, hogy ilyen aktív, segíteni vágyó gyülekezethez tartozom: a legkisebbtől a legidősebbekig, minden korosztály segítségére számíthatok (már a templom-építő lelkészünk, Demjén István ideje alatt sem volt ez másképp – mintha az ő öröksége hagyományozódna tovább: hajnalban jöttek az emberek kiásni az alapot és munka után is visszajöttek dolgozni, hogy minél hamarabb elkészüljön a templomunk).

Diakónusként az idősgondozásban, a rászoruló családok támogatásában, a segíteni vágyó és segítségre szoruló emberek összekapcsolásában, új tagok bevo-

násában látom a legtöbb missziós feladatot. Nagyon fontos a testiekben való segítség, de a legfontosabbnak a lelki támogatást, Istenre mutatót tartom. Minden diakóniai területen így van ez: mi csak eszközök vagyunk Isten kezében, tervében. Személyes tapasztalataimban is azt látom, akkor fog jól működni a diakóniai szolgálat, ha alázattal észrevesszük Isten milyen lehetőségeket és feladatokat bíz ránk és kiket rendel mellénk mindezek elvégzésében.

JUHÁSZNÉ SZABÓ KATA

gyülekezeti diakónus
(Budafoki Református Gyülekezet)

Telefonos krízisintervenció COVID-19 világjárvány idején

Erőforrásaink: az akkumulátort márpedig tölteni kell. Senkinek sem ismeretlen a jelenet: beül az ember az autóba, kulcs a kontaktéban, elfordít és ...semmi, ismét elfordít, ismét semmi. Nem indul a motor, legfeljebb csak berregő hangot ad. Pedig a motor hibátlan, a jármű műszakilag rendben van, csak éppen az akkumulátor merült le, és ez elég ahhoz, hogy a kerekek ne mozduljanak a helyükről.

Kicsit ilyen „akkumulátor” a lelkünk is. Ha odafigyelünk rá, ha nem hagyjuk lemerülni, „berobbantja a motorunkat”. De ha csak indítózunk, és az utántöltésről nem gondoskodunk, eleinte csak „meg-megnyekkenti a motort”, de egy idő után azon kapjuk magunkat, hogy nem működünk. A lelkünket békeidőben is sok minden „lemeríthetik”: a megterhelő feladatok, a kötelezettségek, a konfliktusos kapcsolataink, a hétköznapi harcaink, esetleges kudarcaink. Az elmúlt évben viszont, amióta a világjárvány hétköznapijait éljük, megszorodtak a stresszfaktorok, és a lelki tartalékjaink könnyebben, hamarabb kimerülnek. Hiszen veszteségek sorozatát éltük-éljük meg még azok is, akik a gondviselés kegyelméből nem veszítettek el számukra fontos személyt a koronavírus okozta megbetegedés miatt.

Ahhoz, hogy a lelki „akkumulátorunk” töltését tudatosan szinten tudjuk tartani, tisztában kell lennünk saját erőforrásainkkal. (Személyek, család, barátok, Biblia, sport, mozgás, alvás, gyülekezet stb.) Vannak erőforrásaink, ha ismerjük őket, akkor krízishelyzetben, mint amilyen a pandémia is, van mihez nyúlunk.

De keresnünk kell azokat az erőforrásokat, amik még vannak, lehetnek, segítenek lelki egészségünket védik, és tudatosan használni azokat. Ápoljuk kapcsolatainkat, ha kell online is, keressük, a stresszhelyzeteket ellensúlyozó pozitív dolgokat. Ilyen erőforráshoz tartozik, egy – egy jó beszélgetés felajánlása a lelki elsősegély telefonszolgálat során, ahol krízisintervenciót vehet igénybe a hívó. Könnyen hozzáférhető, személyes találkozást nem igénylő beszélgetés során könnyebbül a lelki teher, a társatlanság idején beszélgető társra találhat a hívó az ügyelőben.

A Református Telefonos Lelkigondozás a koronavírus járvány idején is várja a krízishelyzetbe kerülteket. A református telefonos és internetes lelkigondozás (honlap: www.telefon-lelkigondozas.hu) általában nincs szem előtt, hiszen egy olyan háttérszolgálatról van szó, amelynek leginkább akkor lehet érezni a hiányát, ha nincs.

Az ország egész területéről minden nap délután 5 órától éjjel egy óráig, mobil- és vezetékes telefonról egyaránt ingyenesen hívható a 06-80-296-844, valamint a 06-1-201-0011 számon. Skype-on este 9 órától éjjel 1 óráig a lelkigondozas1 néven érhető el a szolgálat.

A telefonos lelkigondozás a mindenkori önkéntesek létszámától függetlenül is várja azoknak a hívását,

akik külső segítséggel gondolnák végig mindazt, ami történt vagy történik velük. *„Mindannyiunk életében vannak olyan pillanatok, amikor úgy érezzük, hogy nem tudjuk senkivel megosztani terheinket. A reménytelenségnek, magánynak, elhagyatottságnak ez az érzése bármelyikünket elérheti, bárhol is élünk, bármit is csinálunk. Beszélni a problémáinkról, megosztani valakivel érzéseinket – ez az első lépés a megoldásaink felé. De nem mindig könnyű erre megtalálni a megfelelő embert. Mi igyekszünk megértést, teljes titoktartást adni, az emberi méltóságot komolyan venni, a szabadságot tiszteletben tartani, támaszává és barátjává válni annak, aki hív bennünket. A Példabeszédek könyve 11. fejezetének 25. részében így fogalmaz az Ige: »Az ajándékozó bővelkedik, és aki mást felüdít, maga is felüdül.« Ebben a reményben biztatom a bizonytalanokat.”*

unsplash.com

DR. RÉVÉSZ JÁNOSNÉ

A Református Telefonos
és Internetes Lelkigondozás
misszióvezető lelkésze

TELEFONOS ÉS INTERNETES LELKIGONDOZÁS

**VAN OTT
VALAKI?**

**IGEN,
HALLGATOM.**

INGYENESEN HÍVHATÓ ZÖLDSZÁMUNK

+36 80 296 844

VONALAS TELEFONSZÁMUNK

+36 1 201 0011

SKYPE NEVÜNK

lelkigondozas1

HÍVHATÓ MINDEN NAP 17.00-01.00-IG
LELKI VÁLSÁGBAN, EMBERI, CSALÁDI, LELKIIS-
MERETI, HITBELI KÉRDÉSEK MEGBESZÉLÉSÉRE
WEBOLDALAK: WWW.TELEFON-LELKIGONDOZAS.HU
WWW.SKYPE-LELKIGONDOZAS1.HU

REFORMÁTUS
Telefonos és internetes
Lelkigondozás